

РЕШЕНИЕ

№ 95

гр. гр. Добрич, 06.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги М. Павлов

при участието на секретаря Билсер Р. ***ова Юсуф
като разгледа докладваното от Георги М. Павлов Търговско дело № 20223200900111 по описа за 2022 година

Търговско дело № 111/2022 г. по описа на Окръжен съд – Добрич е образувано по искова молба вх. рег. № 2855/23.05.2022 г., с дата на пощенското клеймо 18.05.2022 г., подадена от Ф. Д. С. ЕГН ***** с пост. и наст. адрес гр. Тервел, ул. „***“ № 46, общ. Тервел, област Добрич, с която срещу ЗД „ЕВРОИНС“ АД гр. София, бул. „***“ № 43, ЕИК 121718407 при условията на обективно съединяване са предявени следните иски:

Иск за сумата от 120 000.00 лв., частичен иск от 200 000.00 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, виновно причинени при пътно-транспортно произшествие на 27.09.2021 г. от водач на лек автомобил марка „ОПЕЛ КОРСА“ с рег. № ***, застрахован по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД и водач на лек автомобил „ФОЛКСВАГЕН ГОЛФ“ с рег. № ***, застрахован по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД, ведно с лихва за забава, считано от 04.10.2021 г. – датата на която изтича срока по чл. 429, ал. 3 във вр. с чл. 430, ал. 1 КЗ до окончателното изплащане на задължението, претендиран на основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 45 във вр. с чл. 52 ЗЗД.

Иск сумата от 48.44 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, виновно причинени при пътно-транспортно произшествие на 27.09.2021 г. от водач на лек автомобил марка „ОПЕЛ“, модел „КОРСА“ с

рег. № ***, застрахован по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД, ведно с лихва за забава, считано от 04.10.2021 г. – датата на която изтича срока по чл. 429, ал. 3 във вр. с чл. 430, ал. 1 КЗ до окончателното изплащане на задължението, претендиран на основание чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. с чл. 45 във вр. с чл. 52 ЗЗД.

Ответникът ЗД „ЕВРОИНС“ АД оспорва иска по основание и размер, като инвокира възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалото лице.

ДОБРИЧКИЯТ ОКРЪЖЕН СЪД, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, приема за установена следната **ФАКТИЧЕСКА ОБСТАНОВКА**:

Съгласно данните, съдържащи се в Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 2400-21-64/сист. Рег. № 2021-1035-421/27.09.2021 г. по описа на ОДМВР – 2РУ-ДОБРИЧ (съставен по реда на чл. 125а ЗДвП и притежаващ материална доказателствена сила в гражданския процес – р. 33-2007-II ТО), и заключението на вещото лице инж. Е. Ж. по техническата част на комплексната съдебно медицинска и автотехническата експертиза, възприето от Съда като обективно и компетентно, на 27.09.2021 г., около 07.45 ч., на път № 7106 между гр. Тервел и гр. Добрич, в района на с. Подслон, общ. Добричка, област Добрич, е настъпило пътнo-транспортно произшествие, при което движещия се в посока гр. Добрич лек автомобил марка „ОПЕЛ КОРСА“ с рег. № ***, управляван *** Д. С., нарушила правилата за движение по пътищата, като изгубила контрол над управляваното моторно превозно средство, навлязла в платното за насрещно движение и се блъснала в движещия се в посока Тервел лек автомобил марка „ОПЕЛ АСТРА“ с рег. № ***, управляван от Васил Добромиров Василев. Непосредствено след този удар е последвал втори удар – лек автомобил марка „ОПЕЛ КОРСА“ с рег. № *** и движещия се зад него в същата посока лек автомобил „ФОЛКСВАГЕН ГОЛФ“ с рег. № ***, управляван от *** в нарушение на правилата за движение по пътищата.

При пътнo-транспортното произшествие са причинени телесни увреждания на пасажера лек автомобил марка „ОПЕЛ КОРСА“ с рег. № ***, Ф. Д. С.. По делото е безспорно установено, че пасажерът С. е пътувала на предната седалка с поставен предпазен колан.

Непосредствено след инцидента на 27.09.2021 г. пострадалата е транспортирана в ЦСМП –Добрич и е приета за преглед и лечение в „МБАЛ-ДОБРИЧ“ АД – Отделение за анестезия и интензивно лечение. На 29.09.2021 г. е приета за лечение в Ортопедично отделение на МБАЛ-Добрич, където на 06.10.2021 г. е проведено оперативно лечение – метална остеосинтеза на счупените костни структури на двете подбедрици. На 15.10.2021 г. пострадалата е приета в Отделение за физикална и рехабилитационна медицина към МБАЛ-Добрич и е изписана на 22.10.2021 г.

Съобразно заключението на вещото лице д-р Д. Д. по медицинската част на комплексната съдебно-медицинска и автотехническа експертиза, възприето от Съда като обективно и компетентно, вследствие на пътно-транспортното произшествие пострадалата е получила следните увреждания: счупване на малкия пищял и лява подбедрица, счупване на големия пищял на дясната подбедрица, счупвания на двете хълбочни кости на тазовия пръстен, счупване на ябълчна кост и лява слепоочна кост. Според експертното мнение на вещото лице, възстановителният период на този вид травми е от порядъка 4 – 6 месеца, през който период пострадалият не би могъл да се обслужва и придвижва самостоятелно и се нуждае от помощни средства, както и от обгрижване от своите близки. Вещото лице е констатирало, че направените разходи са във връзка с лечението на получените при пътно-транспортното произшествие травми.

Събраните по делото гласни доказателствата чрез разпита на свидетелите по делото – *** (сестра на пострадалата, чиито показания съобразно с установената родствена връзка следва да се преценяват на основание чл. 172 ГПК с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната му заинтересуваност) и С. *** (дядо на пострадалата, чиито показания съобразно с установената родствена връзка следва да се преценяват на основание чл. 172 ГПК с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната му заинтересуваност), кредитирани от Съда изцяло като преки и непосредствени, депозирани непротиворечиво, убедително и взаимно допълващи се, установяват, че пострадалата изпитвала и продължава да изпитва болки и страдания вследствие на получените при ПТП травми. Установява се, че по време на домашното лечение пострадалата не е била във възможност сама да се обслужва и е била обгрижвана от членовете на семейството си. Вследствие на

изживения от ПТП шок същата се е затворила в себе си, станала е неактивна, необщителна, незаинтересована, раздразнителна и отчуждена.

Отговорността на водачите на лек автомобил марка „ОПЕЛ“, модел „КОРСА“ с рег. № *** е застрахована по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД, обективирана в застрахователна полица BG/07/121002563221 със срок на валидност 31.08.2021 г. – 30.08.2022 г.

Отговорността на водачите на лек автомобил „ФОЛКСВАГЕН ГОЛФ“ с рег. № *** е застрахована по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД, обективирана в застрахователна полица BG/07/120003379756 със срок на валидност 12.12.2020 г. – 11.12.2021 г.

Пострадалата е предявила пред застрахователя претенция по чл. 380 КЗ вх. рег. № 7995/08.10.2021 г., по повод на която е образувана щета № 1500112808.

В законоустановения срок застрахователят не е предложил обезщетение.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните **ПРАВНИ ИЗВОДИ:**

I. По допустимостта на исквете:

Предмет на делото е търговски спор по см. на чл. 365, т. 1 ГПК, свързан прекия иск на третото увредено лице срещу застрахователя по застраховка „гражданска отговорност“ по чл. 432, ал. 1 КЗ.

Договорът за застраховка е от категорията на сделките, посочени в чл. 1, ал. 1, т. 6 ТЗ, т. н. „абсолютни търговски сделки“, чийто търговски характер произтича от изричната норма на чл. 286, ал. 2 ТЗ, а не е обусловен от търговското качество на лицето, което я сключва и от връзката с упражняването от него занятие.

С оглед правилата за родовата подсъдност (чл. 104, т. 4 ГПК) и за местната подсъдност (чл. 115, ал. 2 ГПК), действащи към датата на предявяване на иска, делото е подсъдно на Окръжен съд - Добрич като първа инстанция.

Налице са процесуалните предпоставки относно надлежното упражняване на правото на иск.

Ищцата е спазила процедурата по чл. 380 КЗ.

Искът е **ДОПУСТИМ** и следва да се разгледа по същество.

II. По основателността на иска:

С договора за застраховка “гражданска отговорност”, застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са в пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие – арт. чл. 429, ал. 1 КЗ.

Член 477 КЗ установява задължително застраховане срещу гражданска отговорност на собствениците, ползвателите, държателите и всички лица, които извършват фактически действия по управлението или ползването на моторното превозно средство на законно основание.

По силата на този вид задължителна застраховка “гражданска отговорност”, застрахователят покрива отговорността на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата – чл. 477, ал. 1 КЗ.

Член 432 КЗ урежда т. н. пряк иск на увреденото лице срещу застрахователя по застраховка “гражданска отговорност”.

Прякото право по своето съдържание е имуществено притезателно право.

Основанието за неговото възникване е както съществуваща застраховка “гражданска отговорност”, така и гражданската отговорност на застрахования.

Прякото право се намира в определено съотношение и взаимодействие както с правото на увредения срещу граждански отговорното лице, така и с правото на застрахования по силата на застрахователния договор. То възниква едновременно с правото на деликтното обезщетение и е функционално обусловено от него. Прякото право не може да се породи, ако третото лице няма притезание, основащо се на гражданската отговорност на застрахования. Прякото право и правото на деликтно обезщетение съществуват успоредно и се намират в съотношение на алтернативност, а не

на кумулативност или субсидиарност – ТР – 1 – 2015 – ОСТК.

С изпълнението от страна на застрахователя се погасява не само прякото право, но и правото, с което увреденият разполага по силата на деликтното правоотношение със застрахования.

Отговорността на застрахователя в хипотезата на чл. 432, ал. 1 КЗ при застраховка „гражданска отговорност“ е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие – ТР – 2 – 2012 – ОСТК.

Фактическият състав на отговорността на застрахователя за обезщетяване на причинените от застрахованото лице вреди от деликт включва следните елементи: 1. Наличие на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „гражданска отговорност“ на автомобилистите, възникнало между застрахования и застрахователя; 2. Настъпване на застрахователно събитие, осъществено в срока на действие на застрахователния договор, виновно причинено от водача на застрахованото МПС; 3. Материално-правна легитимация на лицето, претендиращо застрахователно обезщетение; 4. Претърпени неимуществени вреди от лицето, претендиращо обезщетение.

В разглеждания случай са налице предпоставките на чл. 432, ал. 1 КЗ за ангажиране пряката отговорност на застрахователя за заплащане на обезщетение за причинените на ищца неимуществени вреди, настъпили в резултат на пътно – транспортно произшествие на 27.09.2021 г., за което вината е на водачите на лек автомобил „ОПЕЛ КОРСА“ с рег. № ***, и на лек автомобил „ФОЛКСВАГЕН ГОЛФ“ с рег. № ***, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника по силата на договор за задължителна застраховка „гражданска отговорност“, обективиран в горепосочените застрахователни полици, със срок на валидност, включващ датата на пътно-транспортното произшествие.

Водачите на МПС при нарушение на правилата за движение по пътищата (чл. 20, ал. 2 ЗДвП) - по непредпазливост са причинили средна телесна повреда на Ф. Джошкун С..

Противоправното поведение на водачите на МПС е в пряка връзка с причинените на пострадалата телесни увреждания.

С оглед изложените съображения се налага извода, че деянието на

водачите на МПС осъществява фактическия състав на непозволеното увреждане по смисъла на чл. 45 ЗЗД. Същите, в качеството си на делинквенти на основание чл. 45 ЗДД отговарят за всички настъпили от деянието вреди, които са в пряка и непосредствена последица от него.

Деликтната отговорност на застрахованото лице обуславя отговорността на застрахователя.

Не се оспорва наличието на валиден договор за застраховка „гражданска отговорност“ през периода, в който е реализирано пътно-транспортното произшествие.

Предвид обхвата на застрахователното покритие, регламентиран в чл. 477, ал. 1 КЗ, застрахователят обезщетява всички вреди, за които отговаря застрахованото лице на основание чл. 45 ЗЗД – чл. 429, ал. 1, т. 1 КЗ.

Отговорността на застрахователя съобразно договора за задължителна застраховка „гражданска отговорност“ е за репарация на претърпените от ищеца неимуществени вреди. По силата на застрахователния договор ответникът, в качеството си на застраховател се е задължил да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди.

Общото правило, което допуска обезщетяване на неимуществени вреди се съдържа в чл. 52 ЗЗД.

По думите на френския цивилист Rene Savatier „неимуществените вреди са всяко човешко страдание, което не води до имуществени вреди“.

Неимуществените вреди се изразяват в засягане на защитими права, което засягане няма парична оценка – ТР-4-2012-ОСГТК.

Неимуществените вреди могат да възникнат от накърняването на всяка правнозащитено благо, независимо дали то е обект на абсолютни субективни права (като правото на живот (чл. 28 КРБ), правото на телесна неприкосновеност (чл. 29 КРБ), правото на свобода и равноправно третиране по достойнство и права (чл. 6, ал. 1 КРБ), правото на недискриминация (чл. 6, ал. 2 КРБ), правото на неприкосновеност на личния живот и ненамеса в него (чл. 32, ал. 1, изречение първо КРБ), правото на чест, достойнство, добро име (чл. 32, ал. 1, изречение второ КРБ), правото на лична свобода (чл. 30 КРБ), правото на изображение и глас (чл. 32, ал. 2 КРБ), свобода и

тайна на кореспонденцията (чл. 34 КРБ), свобода на съвестта, на мисълта и избор на вероизповедание (чл. 37, ал. 1 КРБ), правото на изразяване на мнение (чл. 39 КРБ), правото да се търси, получава и разпространява информация (чл. 41 КРБ), правото на свободно сдружаване (чл. 44 КРБ), правото на събрания и манифестации (чл. 43 КРБ), правото на име на физическо лице (чл. 12 ЗГР), правото на фирма (чл. 7 ТЗ), доброто търговско име и доверието към предлаганите стоки (чл. 30 ЗЗК), използването на чужда търговска фирма (чл. 29 ЗЗК), разгласяването на търговска тайна (чл. 8 ЗЗТТ), нарушаване на неимуществените авторски право (чл. 15 ЗАПСП)) или на относителни права (напр. породени от договор – ТР – 4 – 2012 -ОСГТК, засягане на имуществени права върху обекти на интелектуалната собственост по ЗАПСП, ЗПРПМ, ЗМГО, в редица хипотези на нелоялната конкуренция по чл. 29 – 37 ЗЗК) или пък на представлява фактическо отношение, което не е обект на правно регулиране, но интересът на личността, който се удовлетворява чрез него, е защитен от действащия правопорядък - арг. от чл. 56, изречение първо КРБ (напр. в рамките на фактическо съпружеско съжителство между две лица, при трайно отглеждане на неосиновено дете – храненик).

Друго деление на неимуществените вреди е свързано с т.н. **„морален патримониум“** (общност на всички нематериални блага, които нямат комерсиална стойност), който се състои от две части – в едната попадат неимуществените вреди, свързани с емоционалния живот на засегнатото лице (**„афективната част на моралния патримониум“**), а другата част – онези вреди, които засягат достойнството на пострадалия в обществото (**„социалната част на моралния патримониум“**).

Първият вид неимуществени вреди са резултат от засягане на блага, свързани с вътрешния мир и психични преживявания на лицето, като накърняване на чувството на привързаност, скръб и болка при загубата на близък, вторият вид – от засягане на т. н. „блага на обозначение“, свързани с външния свят и отношенията на лицето с него накърняване на честта, доброто име, репутацията, свободата на религиозно убеждение и пр.

Юридическият критерий за квалификацията на вредата като неимуществена и отграничаването ѝ от имуществените вреди е само дали последиците от засягането на благата имат паричен еквивалент в гражданския

оборот - вж. Калайджиев, А. Облигационно право. Обща част. С. 2020, с. 366.

Съдебната практика ограничава неимуществените вреди главно до три групи случаи – физически болки и страдания от телесни увреждания; болки и страдания, причинени от смърт на близък роднина или съпруг, както и на лице, което се е намирало в трайна и дълбока емоционална връзка - ТР – 1 – 2018 - ОСНГТК; страдания от неизпълнено обещание за брак – р. 32 – 1969 – ОСГК.

В литературата е аргументирано виждането, че неимуществените вреди са широк кръг и обхващат последиците от засягането както на блага, които са предмет на субективни права (права на свободно развитие на личността, права върху телесния и духовния интегритет, право на чест, право на име, право на фирма, право на личен живот, право на изображение, права върху предмети на т.н. индустриална собственост и други), така и на блага, които не са предмет на права - вж. **Калайджиев, А. цит. съч., 366 – 367.**

Неимуществените са неоценими в пари последици от засягането на защитени права и интереси, а делението на имуществени и неимуществени вреди е приложимо към произтеклите от засягането последици.

Неимуществената вреда е необратима и непоправима.

Неимуществените вреди са неизмерими в паричен еквивалент и затова следващото се за тях парично обезщетение се определя от съда по справедливост – чл. 52 ЗЗД.

Паричното обезщетение, макар и несъвършено, е единственото възможно средство и най-подходящата форма за зачитане претърпяването на тези вреди и за компенсиране на засегнатото лице. Въпреки невъзможността неимуществените вреди да бъдат поправени, българското право придава на паричното плащане към пострадалия компенсаторна функция. Функцията, която се придава на присъдената парична сума е да възстанови психичното равновесие на личността и да му даде възможност да компенсира отрицателните емоции. Парите се разгледат като сурогат на неприятните емоции, които лицето е принудено да преживее. Целта на обезщетението е чрез тези средства увреденият да получи облекчение след преживяното, да неутрализира отрицателните си емоции, да оздрави психиката си, да постигне усещане за удовлетворение и справедливост. Функцията на обезщетението е именно в това да възстанови чувството на засегнатото лице за справедливост,

но не чрез възмездие и репресия, а чрез зачитане на факта и последиците от стореното противоправно деяние.

Размерът на обезщетението се определя от Съда по справедливост.

Понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактна категория.

При прилагането на критерия на справедливостта следва да се отчитат въведените още от Аристотел (384 г. пр. н. е. – 322 г. пр. н. е.) в книга пета на „Никомахова етика“ (300 г. пр. н.е.) принципи на „възстановителна справедливост“ (лат. *iustitia correctiva*), изискваща състоянието на един човек да бъде възстановено след настъпването на една неправда в състоянието, което е съществувало преди тази неправда; и на „разпределителна справедливост“ (лат. *iustitia distributiva*), която изисква лицата в едно и също положение да търпят еднакви последици от състоянието, в което се намират, т. е. еднакво третиране на еднаквите случаи, действат паралелно – еднаквите по вид и степен вреди да намират еднаква компенсация, която да отговаря на действително преживените страдания.

Справедливостта като метод за решаване на въпроса за обезщетяване на неимуществените вреди включва и следните задължения към Съда: 1. Да отчете наличието на особени обстоятелства (принцип на специфичност на преценката на Съда); 2. Да прецени цялата конкретна обстановка на случая (принцип на цялостност на преценката на съда); 3. Да третира еднаквите случаи по един и същ начин (принцип на равно третиране при преценката на съда); 4. Да формулира своето вътрешно убеждение отчетливо – по начин, който прави възможно подлагането му на обективен контрол, и обосновано – по начин, който го прави убедително и за останалите членове на обществото (принцип на обоснованост на преценката Съда).

Справедливостта като критерий за определяне паричния еквивалент на неимуществените вреди се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики – степен и характер на увреждането, начин и обстоятелства, при които увреждането е настъпило, продължителност и интензитет на търпимите болки и страдания, възраст на увредения, неговото обществено и социално положение, промяната в живота на пострадалия, физическите и психологическите последици за увредения и други фактори.

Неимуществените вреди, настъпили от непозволено увреждане, съществуват обективно.

В българската правна система, основана на върховенството на правото (арг. от чл. 4, ал. 1 КРБ), Съдът е компетентен да разрешава спора по справедливост само в случаите, в които е изрично овластен от законова норма да приложи своето справедливо усмотрение. Чрез справедливостта не се създават нови правни норми, а само се достига в процеса на правоприлагане до конкретното правило за поведение, с оглед на което да се реши в предвидените от закона случаи даден правен спор при отчитане на конкретните обстоятелства. Разпоредбата на чл. 51 ЗЗД е плод на този законодателен подход, при който справедливостта е привлечена като правно-технически критерий при правоприлагането. Поради особеното им естество неимуществените вреди не се поддават на репарирание, тъй като неимуществените последици от виновното противоправно поведение не могат да получат точен паричен израз, нито могат да бъдат премахнати чрез получаване на парична обезвреда от увредения. Затова при тях паричното обезщетение е предназначено главно да възмезди и удовлетвори увреденото лице за негативните нематериални последици, понесени от него вследствие на увреждането. С оглед на тези съображения законодателят допуска присъждането на парично обезщетение за неимуществени вреди, като овластява и задължава съда да определи конкретния размер на обезвредата по справедливост с оглед степента на засягане на правозащитените блага и интереси на личността и на конкретните обстоятелства при извършването на нарушението по свое усмотрение, но в рамките на принципа на върховенството на правото.

Обезщетението за неимуществени вреди има само компенсаторна функция, тъй като то има за цел да репарира в относително пълен обем болките, страданията, и други нематериални последици, възникнали от противоправното деяние.

Причиняването на телесни повреди при пътно – транспортно произшествие, представляващо деликт по смисъла на чл. 45 ЗЗД, поражда право на обезщетение в полза на засегнатото лице за неимуществени вреди. Обективният критерий, според който се определят подлежащите на обезщетяване вреди, е пряката и непосредствена причинно–следствена връзка

между телесните повреди на пострадалото лице и конкретните неблагоприятни последици, настъпили в правната му сфера

От събраните по делото гласни и писмени доказателства се установява наличието на болки и страдания, претърпени и търпени от пострадалата вследствие на пътно-транспортното произшествие.

В процесния казус, ответникът е invoкирал възражение по чл. 51, ал. 2 ЗЗД за съпричиняване а вредите от страна на пострадалото лице.

Съпричиняването на вредите е сложен юридически факт, който включва следните елементи: 1. Деликт, извършен от лице, различно от увредения, което да обосновава неговата гражданска отговорност, 2. Наличие на пряка причинна връзка между вредите и поведението на пострадалия, 3. Неделимост на вредата и 4. Поведение на пострадалия, което е в противоречие с грижата на добрия стопанин - вж. **Калайджиев, А.** Цит. съч. 397 - 401.

Деликтната отговорност, съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД, обхваща всички вреди – имуществени и неимуществени, които са настъпили в правната сфера на увреденото лице като пряка и непосредствена последица от виновното и противоправно поведение на деликвента.

Когато вредите се намират в причинно – следствена връзка и с поведението на самия увреден, чл. 51, ал. 2 ЗЗД предвижда възможност за намаляване на дължимото обезщетение, съразмерно на действията и бездействията, с които пострадалият е допринесъл за увреждането.

Причинно – следствената връзка е обективен факт, поради което приложението на нормата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не е обусловено от субективното отношение на пострадалия към настъпването на деликта и произлезлите от него неблагоприятни последици.

Вината на пострадалия не е елемент от фактическия състав на чл. 51, ал. 2 ЗЗД и с оглед на това способността на увредения да действа разумно и да предвижда евентуалните негативни последици от своите действия и бездействия са правно ирелевантни за института на съпричиняването.

Принос по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е налице винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяването на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди.

Обезщетението за вреди от непозволеното увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат – вж. т. 7 на ПП – 17 – 1963.

Доказателствата по делото не водят до извода за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия.

В разглеждания случай пострадалата не е нарушила предписанията на чл. 137а ЗДвП относно задълженията за поставяне на обезопасителен колан на пасажер в МПС.

В тази връзка, Съдът намира възражението на ответника за наличието на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД на вредоносния резултат от страна на пострадалия за неоснователно.

Съдът, като взе предвид конкретните обстоятелства при които е настъпило пътно-транспортното произшествие, причинило средна телесна повреда на ищцата, психическите изживявания, изпитани от нея, нейната възраст (19 години по време на ПТП), здравословен и психически статус, обществено - икономическа обстановка в страната към датата на настъпване на ПТП, нормативно определените лимити на застрахователните покрития към същия момент, счита, че искът на ищцата за неимуществени вреди се явява основателен и доказан в размер на сумата от 60 000.00 лв. и следва да се уважи до този размер, а за разликата от присъдения до претендирания следва да се отхвърли.

Искът за имуществени вреди е доказан и основателен и следва да се уважи в пълен размер.

Съдът следва да присъди законната лихва от датата на предявяване на иска, тъй като ищцата не е представила банкова сметка на застрахователя. В разглеждания случай застрахователят не дължи лихва по чл. 409 КЗ.

Искането на ищцата за присъждане на законна лихва върху присъдената главница считано от 04.10.2021 г. – датата на която изтича срока по чл. 429, ал. 3 КЗ следва да се отхвърли.

III. Относно разноските по делото:

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищцата следва да се присъдят сторените по делото разноски в размер на сумата от 265.00 лв. съобразно

уважената част на иска.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответника следва да се присъдят сторените по делото разноски в размер на сумата от 500.00 лв. и юрисконсултско възнаграждение в размер на 300.00 лв. съобразно уважената част на иска.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да заплати сумата от 2 400.00 лв., представляваща държавна такса.

Съдът, като се съобрази както със задължителната сила на Решение от 05.12.2006 г. по обединени дела С - 94/2004 и С - 202/2004 и С Решение от 23.11.2017 г. по съединени дела С – 427/2016 и С- 428/2016 на Съда на Европейския съюз – Люксембург, съгласно които Наредба № 1 от 09.07.2004 г. на Висшия адвокатски съвет за минималните размери на адвокатските възнаграждения, към която препраща чл. 38, ал. 2 ЗА, противоречи на общностното право, така и с противоречието на чл. 38, ал. 2 ЗА с чл. 5 ГПК, и поради което не следва да се прилага от българския съд, и като отчете правната и фактическа сложност на конкретното дело, извършената от процесуалния представител дейност счита, че следва да присъди на процесуалния представител на ищцата адв. П. Д. К. – Адвокатска колегия - София сумата от 1 000.00 лв. (без включен в цената ДДС, тъй като възнаграждението по чл. 38, ал. 2 ЗА има характер на безвъзмездна доставка, която не е обект на облагане с ДДС – арг. чл. 2, т. 1 ЗДДС - **вж. Определение № 917/02.05.2023 г. по т. д. № 1323/2023 г. – IV ГО - ВКС**), представляваща адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗА.

С оглед изложените съображения, ДОБРИЧКИЯТ ОКРЪЖЕН СЪД

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „ЕВРОИНС“ АД гр. София, бул. „***“ № 43, ЕИК 121718407 да заплати на Ф. Д. С. ЕГН ***** с пост. и наст. адрес гр. Тервел, ул. „***“ № 46, общ. Тервел, област Добрич, сумата от **60 000.00 (шестдесет хиляди) лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, виновно причинени при пътно-транспортно произшествие на 27.09.2021 г. от водач на лек автомобил марка „ОПЕЛ КОРСА“ с рег. №

***, застрахован по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД и водач на лек автомобил „ФОЛКСВАГЕН ГОЛФ“ с рег. № ***, застрахован по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД, ведно с лихва за забава, считано от 18.05.2022 г. – датата предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.

ОТХВЪРЛЯ иска за разликата от **60 000.00 (шестдесет хиляди) лв.** до **120 000.00 (сто и двадесет хиляди) лв., представляващ частичен иск от 200 000.00 (двеста хиляди) лв.**

ОТХВЪРЛЯ искането на Ф. Д. С. ЕГН ***** с пост. и наст. адрес гр. Тервел, ул. „****“ № 46, общ. Тервел, област Добрич за присъждане на лихва за забава върху присъдената сума за неимуществени вреди, считано от 04.10.2021 г. – датата на която изтича срока по чл. 429, ал. 3 КЗ до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА ЗД „ЕВРОИНС“ АД гр. София, бул. „****“ № 43, ЕИК 121718407 да заплати на Ф. Д. С. ЕГН ***** с пост. и наст. адрес гр. Тервел, ул. „****“ № 46, общ. Тервел, област Добрич, сумата от **48.44 (четиридесет и осем лева и четиридесет и четири стотинки) лв.,** представляваща обезщетение за имуществени вреди, виновно причинени при пътно-транспортно произшествие на 27.09.2021 г. от водач на лек автомобил марка „ОПЕЛ“, модел „КОРСА“ с рег. № ***, застрахован по риска „Гражданска отговорност“ при ЗД „ЕВРОИНС“ АД, ведно с лихва за забава, считано от 18.05.2022 г. – датата предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.

ОТХВЪРЛЯ искането на Ф. Д. С. ЕГН ***** с пост. и наст. адрес гр. Тервел, ул. „****“ № 46, общ. Тервел, област Добрич за присъждане на лихва за забава върху присъдената сума за имуществени вреди, считано от 04.10.2021 г. – датата на която изтича срока по чл. 429, ал. 3 КЗ до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА ЗД „ЕВРОИНС“ АД гр. София, бул. „****“ № 43, ЕИК 121718407 да заплати на Ф. Д. С. ЕГН ***** с пост. и наст. адрес гр. Тервел, ул. „****“ № 46, общ. Тервел, област Добрич, сумата от 265.00 лв. разноси по делото съобразно уважената част на иска.

ОСЪЖДА Ф. Д. С. ЕГН ***** с пост. и наст. адрес гр. Тервел, ул. „****“ № 46, общ. Тервел, област Добрич да заплати на ЗД „ЕВРОИНС“

АД гр. София, бул. „***“ № 43, ЕИК 121718407, сумата от 500.00 лв. разноси по делото и 300.00 лв. – юрисконсултско възнаграждение съобразно уважената част на иска.

ОСЪЖДА ЗД „ЕВРОИНС“ АД гр. София, бул. „***“ № 43, ЕИК 121718407 да заплати на адв. П. Д. К. – Адвокатска колегия – София, със съд. адрес гр. Казанлък, ул. „Славянска“ № 6, ет. 4, офис 10, сумата от 1 000.00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗА.

ОСЪЖДА ЗД „ЕВРОИНС“ АД гр. София, бул. „***“ № 43, ЕИК 121718407 да заплати на **ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ** сумата от 2 400.00 лв. представляваща държавна такса.

**РЕШЕНИЕТО ПОДЛЕЖИ НА ВЪЗЗИВНО ОБЖАЛВАНЕ ПРЕД
ВАРНЕНСКИЯ АПЕЛАТИВЕН СЪД В ДВУСЕДМИЧЕН СРОК ОТ
ВРЪЧВАНЕТО МУ НА СТРАНИТЕ.**

Съдия при Окръжен съд – Добрич: _____